

Program studiów Historia sztuki i współczesna kultura wizualna 2019/2020

Program obejmuje historię sztuki od starożytności do początków nowoczesności oraz elementy wiedzy o współczesnych zjawiskach artystycznych. Celem jest poznanie rozwoju form artystycznych w porządku historycznym oraz nabranie umiejętności rozumienia i interpretacji dzieł sztuki, w tym zjawisk najnowszych, czemu mają służyć wizyty w galeriach i spotkania z artystami. Wykłady mają charakter monograficzny a nie przekrojowy. Poniższe tematy mają charakter przykładowy, szczegółowy plan zajęć zostanie przedstawiony na początku roku akademickiego.

Wstęp do historii sztuki

- Znaczenie i rola porządków architektonicznych
- Długie i krótkie trwanie form antycznych
- Instytucje życia artystycznego
- Współczesne znawstwo
- Ćwiczenia z analizy dzieła sztuki
- Problemy krytyki artystycznej od Diderota do współczesności
- Ochrona zabytków – różne koncepcje od XIX w. do dziś
- Podstawowe pojęcia sztuki nowoczesnej i współczesnej

Wybrane zagadnienia ze sztuki średniowiecznej

- Ikonoklazm od końca VI do XVII w.
- Posadzka wiślicka i problem upamiętnienia w sztuce romańskiej
- Początki gotyku w architekturze i rzeźbie
- Architektura i sztuka cystersów
- Przemiany form kultu świętych a ikonografia
- Fundacje artystyczne Władysława Jagiełły
- Albrecht Dürer
- Sztuka Europy Środkowej między późnym średniowieczem a renesansem
- Architektura zamkowa

Twórcy i dzieła epoki nowożytnej

- Najwięksi twórcy włoskiego renesansu
- Powstanie i rozwój akademii artystycznych w epoce nowożytnej
- Zarys urbanistyki nowożytnej, miasto idealne
- Związki polsko-włoskie w epoce nowożytnej
- Sztuka po Trydencie - wybrane aspekty ikonografii sztuki doby kontrreformacji
- Artystyczne relacje włosko-francuskie w epoce nowożytnej
- Rezydencje królów Francji w epoce nowożytnej
- Antyk w polskiej kulturze/sztuce epoki nowożytnej
- Przedstawienia władzy w przestrzeni publicznej w epoce nowożytnej
- Rola grafiki w sztuce nowożytnej
- Nowożytny portret polski
- Mecenat doby Wazów
- Malarstwo niderlandzkie i holenderskie.
- Narodziny martwej natury
- Sztuka prawosławia

- Rezydencje magnackie
- Sztuka epoki Sasów
- Katarzyna II - wizerunek władczyni w sztuce
- Architektura czasów stanisławowskich
- Marcello Bacciarelli i początki szkolnictwa artystycznego w Polsce
- Sztuka średniowieczna nowożytna na Ziemiach Odzyskanych w polityce PRL-u

Sztuka użytkowa

- Insygnia i biżuteria w dawnej Polsce
- "Czego nie widać" - sztuka użytkowa liturgiczna doby nowożytnej
- Koberce w kulturze I Rzeczypospolitej
- Moda jako demonstracja przynależności społecznej i poglądów politycznych
- Czy secesja była nowoczesna?
- Styl zakopiański
- Tradycja polskiego meblarstwa w sztuce Ładu
- Meble Kowalskich

Ku nowoczesności - wiek XIX

- A. Canova i B. Thorvaldsen a Polska
- Fenomen architektury polskiego klasycyzmu
- Szymon Bogumił Zug - architekt nowator
- Malarstwo angielskie
- Znaczenie pejzażu
- Słowacki a sztuka
- Wielka przebudowa Paryża w XIX w.
- Szkolnictwo artystyczne w Polsce XIX i XX wiek
- Eklektyzm w architekturze
- Kolekcje grafiki
- Akademizm - ekspresjonizm - symbolizm - inna droga ku nowoczesności
- Malarstwo monachijskie
- Impresjonizm i nowa ikonografia malarstwa
- Śmierć w sztuce
- Edward Manet w Polsce
- Miejsce kobiet w sztuce
- Rozwój technik graficznych i ich znaczenie w sztuce
- Ikonografia Żyda w polskim malarstwie XIX wieku
- Czy Jan Matejko był wielkim artystą?
- Narodziny polskiej szkoły malarstwa
- Postimpresjonizm
- Poszukiwania stylu narodowego
- Walka na świętych doby nowoczesnego nacjonalizmu. Kult i ikonografia świętych katolickich oraz prawosławnych jako wyraz polsko-rosyjskiego konfliktu doby zaborów
- Wielkie wystawy światowe
- Historia arlekinu w sztuce nowożytnej i nowoczesnej
- Idea miasta ogrodu
- Rzeźba drugiej połowy XIX w. i fenomen twórczości Xawerego Dunikowskiego
- Kolonie artystyczne

Historia fotografii

- Techniki fotograficzne
- Formuły piktorializmu. Fotografia wobec malarstwa w XIX i na początku XX wieku
- Fotografia w warsztacie rzeźbiarza

Wprowadzenie do sztuki współczesnej

- Wieżowce i blokowiska
- Co jest malarstwem w XX wieku?
- Od rzeźby do instalacji
- Dadaistyczna "draka" – happening – performance
- Awangarda i kapiści - spojrzenie socjologa
- Dyskurs postkolonialny w sztuce najnowszej
- Strategie kontestacji komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej: PRL, Czechosłowacja, NRD, Węgierska Republika Ludowa

Zajęcia terenowe

- egzotyka w warszawskich pałacach
- tajemnice Łazienek
- zwiedzanie aktualnych znaczących wystaw w galeriach i muzeach
- spotkania z artystami
- wycieczka całonocna poza Warszawę